

Dete i nezgode

Šta uraditi kad se dese nezgode i kako ih sprečiti?

-U kući ili stanu-

- Kuća je pravi mali raj za zadovoljavanje istraživačkog duha dece koja pritom nisu svesna mogućih opasnosti, koja ih vrebaju na svakom koraku.
- Zaštita deteta je vaš posao, posao koji ćete morati neprestano da obavljate jer ne zaboravite – vaše dete raste, postaje sve okretnije i sve znatiželjnije.

-U kući ili stanu-

- Nesreće se u kućama najčešće dešavaju:
 - tamo gde se nalaze instalacije za vodu (kuhinja, kupatilo, bazen),
 - tamo gde je prisutna toplota ili plamen (kuhinja ili roštilj),
 - tamo gde ima štetnih materija (ispod sudopere u kuhinji, u ormariću sa lekovima, u torbi i u garaži),
 - tamo gde postoji opasnost od padova (stepenište i klizav pod).

Šta možete da učinite

- Pregledajte stan, sklonite stvari koje mogu da povrede dete. Neka vam u tome pomognu ostali članovi porodice (uključujući i stariju decu).
- Van domašaja deteta držite sledeće stvari:
 - Šibice i upaljače, sve vrste lekova
 - Cigarete i alkohol
 - Alate, oštre predmete(makaze, noževe, igle, testere)
 - Sredstva za čišćenje

- Proveriti ispravnost kućnih aparata i grejnih tela
- Zamenite oštećene električne gajtane , odnosno napukle utičnice i prekidače
- Televizore i muzičke stubove okrenite zadnjim delom ka zidu tako da dete ne može da ih dohvati
- Izolujte svaku žicu
- Proverite elektronske igračke (ako primetite varnice ili osetite da je igračka vrela ili se oseća miris paljevine kad je uključite-odmah je odnesite na popravku ili je bacite)

- Sprečite izbijanje požara u stanu!
 - Odmaknite zavese i druge predmete od izvora toplote,
 - Sklonite van domašaja deteta grejna tela (grejalice, peći, radijatore i druge uređaje) ili oko njih postavite zaštitu i sigurnosne podmetače,
 - Držite ispravan aparat za gašenje požara u kući.

Osigurajte zdravu životnu sredinu!

- Zidovi u stanu ne smeju da budu okrečeni olovnom bojom.
- Ako imate biljke u stanu proverite da neka od njih nije otrovna (ako jeste bacite tu biljku il je držite tamo gde dete ne može da je dohvati)
- Ako pušite, činite to napolju, a opuške, paklice cigareta držite tamo gde ih deca ne mogu videti ni dohvatiti.

Postupak sa potencijalno otrovnim materijama

- Čuvajte lekove, medicinski materijal (špriceve, igle) i opasne hemikalije u originalnom pakovanju i na sigurnom mestu.
- Nemojte držati nikakva sredstva za čišćenje ispod sudopere jer će ih dete tu najlakše dohvatiti.
- Nemojte po podu kuće stavljati prah protiv buba ili otrov za pacove.

Osigurajte fizičku zaštitu deteta

- Ne sme postojati mogućnost da se dete samo iznutra zaključa.
- Brave na spoljnjim vratima moraju biti dovoljno visoko postavljene.
- Stavite gume na graničnike ispred vrata da se vrata ne mogu sama zalupiti.
- Na staklena vrata zalepite nalepnice otprilike u visini očiju deteta, kako bi ono videlo da su vrata zatvorena i kako ne bi slučajno protrčalo kroz njih.

- Postavite sigurnosne brave na vrata svih soba u kojima se nalazi blo šta što može da povredi decu.
- Zaključajte fioke na ormanima i stolovima
- Sklonite lomljive stvari sa polica da ih deca ne bi mogla dohvatiti
- Stavite zaštitnike uz sve električne utičnice kako deca ne bi mogla da u njih guraju prste ili kakve predmete
- Ako imate frižidere i zamrzivače koji nisu u upotrebi, skinite vrata sa njih da se deca ne bi u igri zatvorila u njima.

- Obezbedite prozore tako da ih deca ne mogu otvoriti (ako je neophodno na prozore stavite rešetke)
- Odmaknite dečji krevet od prozora, kao i druge delove nameštaja na koje se deca mogu popeti
- Postarajte se da trake, konopci, gajtani za roletne, zavese i sl. budu van domašaja deteta.

- Držite kante za smeće na mestima tamo gde ih deca ne mogu dohvatiti i redovno ih praznite.
- Plastične kese i ambalažu takodje držite na mestima nedostupnim za decu.
- Stepenište, hodnik i kupatilo treba da budu suvi, (podne prostirke ne smeju biti klizave niti smeju da klize po podlozi)
- Sklonite sa stepeništa i iz holova preko kojih dete bi moglo da se saplete ili padne.

- Ne kupujte nameštaj sa oštrim ivicama već sa zaobljenim. Ako već imate takav nameštaj, postavite ga tako da smanjite opasnost od povreda a ivice zaštitite plastičnim štitinicima.
- Ako imate automatski otvarač na vratima garaže, proverite da li funkcioniše povratni mehanizam koji sprečava zatvaranje. Prekidač mora biti postavljen dovoljno visoko da ga dete ne može dohvatiti.

Obezbedite optimalnu sredinu za razvoj deteta!

- Za normalan razvoj deteta potrebna je obogaćena i stimulativna fizička sredina
- Prostorija u kojoj dete boravi treba da budu bogata bojama i oblicima a sam prostor treba osmisliti tako da podstiče decu na aktivnost.
- Raspored u sobi treba povremeno menjati.

Čuvanje dece

- Ako vaša deca ostaju povremeno sa drugim ljudima učinite sve koliko je moguće da sa njima budu sigurna.
- Decu ne bi trebalo ostavljati sa osobama koje ne poznajete ili u koje nemate poverenja, kao ni sa osobama mladjim od 13 godina.
- Dobro proverite preporuke osoba koje čuvaju decu pre nego što ostavite decu sa njima.
- Tražite imena i brojeve telefona roditelja čiju su decu ranije čuvali, razgovarajte sa tim roditeljima kakvu su pažnju posvećivali njihovoj deci (otkrijte da li je bilo nekih problema)

Nezgode izvan stana ili kuće

-U dvorištu-

- Ako u svom dvorištu ili ispred zgrade postavljate sprave za igru (klackalice, tobogane i sl.), postavite ih nisko, pri zemlji, kako biste sprečili povrede nastale padom sa visine. Postavite ih na meku podlogu kao što su pesak, zemlja prekrivena travom, ili odgovarajući sintetički materijal, kako se dete ne bi moglo teže povrediti čak iako padne.

-U dvorištu-

- Opasna mesta u dvorištu i oko zgrade (bunar, trafostanica i sl.), obezbedite ogradom da i deca ne bi mogla prići.
- Kapiju dvorišta zaključavajte.
- Alatke držite na sigurnom, deci nedostupnom mestu.

-Na igralištu-

- Uklonite polomljene, napukle ili natrule delove sprava za igranje
- Zahtevajte oštre novčane kazne za vlasnike pasa koji svojim ponašanjem dovode do rizika da psi napadnu decu
- Pojačajte kontrolu dečjih terena za igranje
- Nikada ne ostavljajte decu bez nadzora u parku ili na igralištu.

Ponašajte se odgovorno!

U kući ili stanu

- Ne uključujte grejalice neposredno pored zavesa, tepiha ili pokrivača nameštaja, peškira, odeće kao i drugih lako zapaljivih stvari.
- Isključujte električne aparate kad nisu u upotrebi.
- Uvek proverite da li su vrata na peći dobro zatvorena i osigurana kad gori vatra ili tinja žar.
- Nikad ne ostavljajte decu samu u sobi u kojoj gori vatra.

U kuhinji/trpezariji

- Držite posude sa vrućim sadržajem gde ih deca ne mogu iznenanda zgrabiti i prebrnuti na sebe.
- Drške od posuda za kuvanje okrenite tako da ih deca ne mogu dohvatiti.
- Dok kuvate ili postavljate sto ne dozvolite mü da se “muva” oko vaših nogu a pogotovo nemojte da ga držite dok obavljate tu vrstu poslova.

U kuhinji/trpezariji

- Ne postavljajte velike stolnjake ili podmetače koje vaše dete može da dohvati (dete koje je tek prohodalo može, u trenutku kad izgubi oslonac, da povuče stolnjak i sruši sve na njega sa sebe)
- Ne pijte vrelu tečnost i ne držite posudu sa vrelom tečnošću dok vam je dete u naručju ili dok vam sedi u krilu.

U kupatilu

- Nikada ne ostavljajte dete samo ili u blizini vode
- Ako zbog nečega morate da izađete iz kupatila dok kupate dete, umotajte dete u peškir i povedite ga sa sobom.
- Pre nego što kupate dete, rukom proverite temperaturu vode.
- Odmah posle kupanja iz kade ispustite svu vodu
- Ne prinosite i ne uključujte elek. aparate blizu kade

Opasne materije

- Bacite lekove i hranu čiji je rok istekao
- Nikada nemojte govoriti detetu da je lek “bombona”
- Nemojte davati detetu lek u mraku
- Možete se prevariti i dati mu veću dozu od propisane, čak se može desiti da mu date pogrešan lek.
- Nakon što ste detetu dali lek, dobro zatvorite poklopac i ostavite lek na sigurnom mestu.

Ostale napomene

- Kad kupujete igračke, kupujte samo one koje su označene da su bezbedne i koje nisu napravljene od otrovnih materijala.
- Ako su deca dobila na poklon igračke koje ne odgovaraju njihovom uzrastu pa se ne mogu sa njima igrati bezbedno, sklonite ih dok deca ne porastu.
- Ako vežbate u kući, vratite sve sprave na mesto kad završite sa vežbanjem.
- Zaključavajte ulazna vrata

Izvan stana ili kuće

- Ne ostavljajte dete samo na ulici, u restoranu ili u prodavnici
- Motrite na dete koje se nalazi u vodi ili blizu nje.
- Kada ste na brodu ili čamcu, stavite detetu pojas za spavanje ili gumu i ne odvajajte se od njega.
- U dvorištu sklonite decu na bezbedno mesto, dok u dvorištu radite sa mašinama (kosilicom, motornom testerom i sl.)
- Nikada ih ne ostavljajte same sa tim mašinama
- Sklonite decu dok raspaljujete roštilj i pečete hranu na njemu.

U saobraćaju

- Prilikom svake vožnje kolima smestite dete na sedišta koje odgovara njegovom uzrastu.
- Neka vrata automobila budu uvek zaključana kad je dete unutra, bez obzira da li je automobil u pokretu ili parkiran.
- Nikada ne ostavljajte dete samo u kolima!!!(Dete može nehotično da pokrene automobil i izazove nesreću)
- Dobro se pripremite ako putujete na letovanje ili planirate duže putovanje.

U saobraćaju

- Ne dajte deci da budu pomoćni vozači na poljoprivrednim mašinama kao što su traktor ili motokultivator
- Nemojte voziti decu u prikolici ili u zadnjem delu pik-ap vozila.
- Proverite da li je sedište na biciklu/triciklu sigurno.
- Insistirajte da deca nose zaštitnu kacigu uvek kada voze bicikl, motocikl ili kada skijaju. Takodje insistirajte da nose štitnike za zglobove kada su na skejbordu, skijama, trotinetu ili rolerima.
- Uvek držite dete za ruku, bilo da idete trotoarom bilo da idete ulicom.

Učite decu da se sama staraju o svojoj bezbednosti

- Glavni zadatak detinjstva jeste saznavanje. Deca uče i gledanjem i slušanjem.
- Deca treba da znaju kako da postupe u slučaju opasnosti.
- Naučite dete kako da vodi računa o zdravlju i sigurnosti drugih ljudi. Deca mogu biti spasioci!!!

- Učite decu zdravim navikama:
 - da uvek peru ruke vodom I sapunom,
 - da peru zube redovno I pravilno,
 - da jedu namirnice koje daju tj. održavaju snagu i zdravlje
 - učite ih da budu aktivna.

-U stanu ili kući-

- Iako smo rekli da malu decu nipošto ne smete ostavljati samu kod kuće, to ne znači da ne treba da ih podučite šta da rade ako se desi da moraju, makar i za kratko vreme, ostati sami u kući.
- Naučite ih da vrata stalno drže zaključana, da ih nikada i ni u kom slučaju ne otvaraju nepoznatim ljudima.
- Naučite ih da nepoznatim osobama nikada, ni telefonom niti na bilo koji drugi način, ne smeju reći da su sami kod kuće.

-U stanu ili kući-

- Pokažite im šta da rade u slučaju opasnosti. Uverite se da su naučili gde da potraže imenik i koje brojeve da okrenu u slučaju opasnosti. Ostavite im ime neke bliske osobe koje mogu da pozovu u pomoć.
- Insistirajte da deca uvek jedu sedeći i da se ne igraju, da ne trče i da ne šetaju s hranom u ustima.

-Izvan stana ili kuće-

- Naučite dete da nepoznat čovek može biti opasan, da ne sme da razgovara s nepoznatim ljudima ili da bilo kuda ide sa njima.
- Naučite decu da vole sport. Deca treba da vežbaju sa stručnim osobama.

-U saobraćaju-

- Naučite dete da ulicu prelazi samo kada je upaljeno zeleno svetlo na semaforu ili na pešačkom prelazu, ali oprezno. Naučite ga da pre nego što predje ulicu, najpre pogleda ulevo, pa udesno, pa opet ulevo.
- Naučite dete da kolovozom ide samo kada je to stvarno neophodno i to uvek levom stranom.